

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: October/November-2022
Political Science (Optional) Paper-II
POLO2: Indian Constitution

Day and Date: Monday, 20/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 What type of Citizenship India has accepted?
a) Double b) Triple c) Single d) None of these
- 2 Socialist and Secular these two words are included in which Constitutional amendment?
a) 42 b) 39 c) 24 d) 40
- 3 How many fundamental duties of Indian citizen are included in the Indian Constitution?
a) 12 b) 15 c) 11 d) 20
- 4 What kind of a country is India?
a) Religious b) Secularism c) Secular d) None of these
- 5 Who drafted the Preamble of the Indian Constitution?
a) Minu Masani b) Dr. Sachchidanand Sinha c) Pt) Nehru d) D. P. Khaitan
- 6 Who was called as “Moon among Stars”?
a) President b) Vice-President c) Prime Minister d) Speaker
- 7 Who has the Right to Remove the President of India from his post?
a) State Legislative b) Vice- president c) Speaker of Loksabha d) Parliament
- 8 Who has the power to establish High Court for two or more than two States?
a) Parliament b) President c) Prime Minister d) Loksabha Speaker
- 9 Which form of Government is adopted by India ?
a) Parliamentary b) Presidential c) Direct Democracy d) None of these
- 10 To Whom Rajyasabha represent?
a) People b) State c) Council of Minister d) Prime Minister

- 11 The power of Supreme Court to decide the Laws enacted by the Parliament are according to Constitution or not is called as---
- a) Judicial Order b) Judicial review c) Judicial activism d) Judicial decision
- 12 Which constitutional amendment limited the Supreme Court's power of Judicial Review?
- a) 41st b) 42nd c) 43rd d) 44th
- 13 In India there is ----- system of justice.
- a) Single b) Double c) Triple d) None of these
- 14 Where is the High Court of Maharashtra?
- a) Kolhapur b) Nagpur c) Mumbai d) Pune
- 15 The power to increase the number of judges in the Supreme Court of India is vested in
- a) Parliament b) Legislature c) Court d) None of these

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Right to Freedom of Religion
- 2 Right to equality
- 3 Speaker of Loksabha
- 4 Independence of Judiciary

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the Right to Freedom.
- 2 What are the functions of Vice-President of India.
- 3 Explain the Composition of District Court.
- 4 Explain the qualifications of the Chief Justice of the Supreme Court.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the Right , Function and important of Prime Minister.
- 2 Evaluate the Supreme Court's power of judicial review in India.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 भारताने नागरिकत्वाचा कोणता प्रकार स्वीकारला आहे?
अ) दुहेरी ब) तिहेरी क) एकेरी ड) यापैकी नाही

- 2 'समाजवादी' आणि 'धर्मातीत' हे दोन शब्द कोणत्या घटनादुरुस्तीने राज्यघटनेत सामाविष्ट करण्यात आले?
अ) 42 ब) 39 क) 24 ड) 40
- 3 भारतीय राज्यघटनेत भारतीय नागरिकांची किती मूलभूत कर्तव्य सामाविष्ट केली आहेत?
अ) 12 ब) 15 क) 11 ड) 20
- 4 भारत हे कोणत्या प्रकारचा देश आहे?
अ) धर्माधिष्ठित ब) धर्मबाह्य क) धर्मनिरपेक्ष ड) यापैकी नाही
- 5 भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेचा / सरनामा मसुदा कोणी तयार केला आहे?
अ) मिन्मसानी ब) डॉ) सच्चिदानंद सिन्हा क) पंडित नेहरू ड) डी.पी. खैतान
- 6 'नक्षत्रातील चंद्र' अशी उपमा कोणाला दिली जाते?
अ) राष्ट्रपती ब) उपराष्ट्रपती क) पंतप्रधान ड) लोकसभा सभापती
- 7 राष्ट्रपतींना त्यांच्या पदावरून दूर करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?
अ) राज्य विधिमंडळ ब) उपराष्ट्रपती क) लोकसभा सभापती ड) संसद
- 8 दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक घटक राज्यांसाठी उच्च न्यायालय स्थापन करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?
अ) संसद ब) राष्ट्रपती क) पंतप्रधान ड) लोकसभा सभापती
- 9 भारताने कोणत्या शासन पद्धतीचा स्वीकार केला आहे?
अ) संसदीय ब) अध्यक्षीय क) प्रत्यक्ष लोकशाही ड) यापैकी नाही
- 10 राज्यसभा कोणाचे प्रतिनिधित्व करते?
अ) जनतेचे ब) घटक राज्यांचे क) मंत्रिमंडळाचे ड) पंतप्रधानाचे
- 11 कायदे मंडळाने केलेले कायदे घटनेशी सुसंगत आहेत किंवा नाहीत हे ठरविण्याच्या अधिकाराला काय म्हणतात?
अ) न्यायालयीन आदेश ब) न्यायालयीन पुनर्विलोकन
क) न्यायालयीन सक्रियता ड) न्यायालयीन निर्णय
- 12 कोणत्या घटनादुरुस्ती मुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या पुनर्विलोकनाच्या अधिकारावर मर्यादा घालण्यात आली.
अ) ४१ वी ब) ४२ वी क) ४३ वी ड) ४४ वी
- 13 भारतात ----- न्यायदान पद्धती आहे.
अ) एकेरी ब) दुहेरी क) तिहेरी ड) यापैकी एकही नाही
- 14 महाराष्ट्राचे उच्च न्यायालय कोठे आहे.
अ) कोल्हापूर ब) नागपूर क) मुंबई ड) पुणे
- 15 भारताचे सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची संख्या वाढविण्याच्या अधिकारला आहे.
अ) संसद ब) विधिमंडळ क) न्यायालय ड) यापैकी एकही नाही

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार
- 2 समतेचा अधिकार

3 लोकसभेचा सभापती

4 न्यायालयीन स्वातंत्र्य

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 स्वातंत्र्याचा हक्क स्पष्ट करा.

2 भारताच्या उपराष्ट्रपतीचे अधिकार थोडक्यात स्पष्ट करा.

3 जिल्हा न्यायालय रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.

4 सर्वोच्चन्यायालयाचे सरन्यायाधीश पात्रता स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 पंतप्रधानाचे अधिकार, कार्य व महत्व स्पष्ट करा.

2 भारतातील सर्वोच्च न्यायालयीन पुनर्विलोकनाच्या अधिकाराचे मूल्यमापन करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct./Nov.-2022
Political Science (Optional) Paper-II
POLO2: Indian Constitution

Day and Date: Monday, 20/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 भारताने नागरिकत्वाचा कोणता प्रकार स्वीकारला आहे?

अ) दुहेरी ब) तिहेरी क) एकेरी ड) यापैकी नाही

Option 3

2 'समाजवादी' आणि 'धर्मातीत' हे दोन शब्द कोणत्या घटनादुरुस्तीने राज्यघटनेत सामाविष्ट करण्यात आले?

अ) 42 ब) 39 क) 24 ड) 40

Option 1

3 भारतीय राज्यघटनेत भारतीय नागरिकांची किती मूलभूत कर्तव्य सामाविष्ट केली आहेत?

अ) 12 ब) 15 क) 11 ड) 20

Option 3

4 भारत हे कोणत्या प्रकारचा देश आहे?

अ) धर्माधिष्ठित ब) धर्मबाह्य क) धर्मनिरपेक्ष ड) यापैकी नाही

Option 3

5 भारतीय राज्यघटनेच्या प्रस्तावनेचा / सरनामा मसुदा कोणी तयार केला आहे?

अ) मिन्मसानी ब) डॉ) सच्चिदानंद सिन्हा क) पंडित नेहरू ड) डी.पी. खैतान

Option 3

6 'नक्षत्रातील चंद्र' अशी उपमा कोणाला दिली जाते?

अ) राष्ट्रपती ब) उपराष्ट्रपती क) पंतप्रधान ड) लोकसभा सभापती

Option 3

7 राष्ट्रपतींना त्यांच्या पदावरून दूर करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?

अ) राज्य विधिमंडळ ब) उपराष्ट्रपती क) लोकसभा सभापती ड) संसद

Option 4

8 दोन किंवा दोनपेक्षा अधिक घटक राज्यांसाठी उच्च न्यायालय स्थापन करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?

अ) संसद ब) राष्ट्रपती क) पंतप्रधान ड) लोकसभा सभापती

Option 1

9 भारताने कोणत्या शासन पद्धतीचा स्वीकार केला आहे?

अ) संसदीय ब) अध्यक्षीय क) प्रत्यक्ष लोकशाही ड) यापैकी नाही

Option 1

10 राज्यसभा कोणाचे प्रतिनिधित्व करते?

अ) जनतेचे ब) घटक राज्यांचे क) मंत्रिमंडळाचे ड) पंतप्रधानाचे

Option 2

11 कायदे मंडळाने केलेले कायदे घटनेशी सुसंगत आहेत किंवा नाहीत हे ठरविण्याच्या अधिकाराला काय म्हणतात?

अ) न्यायालयीन आदेश ब) न्यायालयीन पुनर्विलोकन
क) न्यायालयीन सक्रियता ड) न्यायालयीन निर्णय

Option 2

12 कोणत्या घटनादुरुस्ती मुळे सर्वोच्च न्यायालयाच्या पुनर्विलोकनाच्या अधिकारावर मर्यादा घालण्यात आली.

अ) ४१ वी ब) ४२ वी क) ४३ वी ड) ४४ वी

Option 2

13 भारतात ----- न्यायदान पद्धती आहे.

अ) एकेरी ब) दुहेरी क) तिहेरी ड) यापैकी एकही नाही

Option 1

14 महाराष्ट्राचे उच्च न्यायालय कोठे आहे.

अ)कोल्हापूर ब)नागपूर क)मुंबई ड)पुणे

Option 3

15 भारताचे सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीशांची संख्या वाढविण्याच्या अधिकारला आहे.

अ) संसद ब) विधिमंडळ क) न्यायालय ड) यापैकी एकही नाही

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 धार्मिक स्वातंत्र्याचा अधिकार

Ans:

2 समतेचा अधिकार

Ans:

3 लोकसभेचा सभापती

Ans:

4 न्यायालयीन स्वातंत्र्य

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 स्वातंत्र्याचा हक्क स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारताच्या उपराष्ट्रपतीचे अधिकार थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

3 जिल्हा न्यायालय रचना थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

4 सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधीश पात्रता स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 पंतप्रधानाचे अधिकार, कार्य व महत्व स्पष्ट करा.

Ans:

2 भारतातील सर्वोच्च न्यायालयीन पुनर्विलोकनाच्या अधिकाराचे मूल्यमापन करा.

Ans:
